

ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

1951 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ՝ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՍԳԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

16 սեպտեմբերի 2014թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Ա. Թունյանի, Ա. Խաչատրյանի (զեկուցող), Վ. Հովհաննիսյանի, Հ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարի տեղակալ Ա. Գեղամյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «1951 թվականի հոկտեմբերի 31-ին ընդունված՝ Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդածողովի կանոնադրության մեջ ամրագրված պարտավորությունների՝

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Հանրապետության Նախագահի՝ 2014 թվականի հունիսի 18-ին ՀՀ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հետազոտելով կանոնադրությունը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդածողովի կանոնադրությունն (այսուհետ՝ Կանոնադրություն) ընդունվել է Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդածողովի (այսուհետ՝ Հաագայի խորհրդածողով) յոթերորդ նստաշրջանում՝ 1951 թվականի հոկտեմբերի 31-ին եւ ուժի մեջ է մտել 1955 թվականի հուլիսի 15-ին:

Կանոնադրության փոփոխություններն ընդունվել են Հաագայի խորհրդածողովի քսաներորդ նստաշրջանում՝ 2005 թվականի հունիսի 30-ին եւ ուժի մեջ են մտել 2007 թվականի հունվարի 1-ին:

2. Ըստ Կանոնադրության 1-ին հոդվածի՝ Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդածողովի նպատակն է աշխատել միջազգային մասնավոր իրավունքի նորմերի շարունակական միասնականացման ուղղությամբ:

3. Կանոնադրության 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդածողովի անդամներն այն պետություններն են, որոնք արդեն մասնակցել են Խորհրդածողովի մեկ կամ մի քանի նիստերի, եւ որոնք ընդունել են սույն Կանոնադրությունը: Նոր անդամ պետության ընդունման հարցը որոշվում է անդամ պետությունների կառավարությունների կողմից, նրանցից մեկի կամ մի քանիսի առաջարկով, ձայների մեծամասնությամբ,

առաջարկը ներկայացնելուց հետո 6 ամսվա ընթացքում: Ընդունումն ուժի մեջ է մտնում անդամ պետության կողմից Կանոնադրությունն ընդունելուց հետո:

Կանոնադրության 3-րդ հոդվածով նախատեսվում է, որ Հաագայի խորհրդածոդովի անդամ պետությունները ձայների մեծամասնությամբ որպես Խորհրդածոդովի անդամ կարող են ընդունել Տնտեսական ինտեգրման տարածաշրջանային ցանկացած կազմակերպության, որը գործում է իր անդամ պետությունների կողմից իրեն փոխանցված իրավասությունների շրջանակներում:

4. Կանոնադրության 4-րդ եւ 6-րդ հոդվածներին համապատասխան՝ Հաագայի խորհրդածոդովի ղեկավարումն իրականացնում է բոլոր անդամներից կազմված Ընդհանուր հարցերի եւ քաղաքականության խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ): Խորհուրդն այդ ղեկավարումն ապահովում է Մշտական բյուրոյի միջոցով:

Ընդհանուր հարցերի եւ քաղաքականության խորհրդի ղեկավարման ներքո Մշտական բյուրոն պատասխանատու է Հաագայի խորհրդածոդովի նիստերի եւ Խորհրդի ու ցանկացած Հատուկ հանձնաժողովի հանդիպումների նախապատրաստման եւ կազմակերպման, նիստերի եւ վերոնշյալ հանդիպումների քարտուղարության իրականացման եւ քարտուղարության աշխատանքների հետ կապված բոլոր հարցերի կարգավորման համար:

5. Կանոնադրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարտավորությունները.

- նշանակել ազգային մարմին Հաագայի խորհրդածոդովի անդամների եւ Մշտական բյուրոյի միջեւ հաղորդակցությունը դյուրացնելու նպատակով (հոդվ. 7),

- մասնակցել Հաագայում գտնվող իր դիվանագիտական ներկայացուցչության միջոցով Խորհրդածոդովի բյուջեի ծախսերի բաշխմանը (հոդվ. 10),

- վճարել Հաագայի խորհրդածոդովի բյուջեի ծախսերի իր մասնաբաժինը (հոդվ. 9),

- վճարել Հաագայի խորհրդածոդովի կողմից որոշված՝ Հայաստանի Հանրապետության հետ բանակցված, իր անդամակցությունից բխող լրացուցիչ վարչական ծախսերը (հոդվ. 9):

Կանոնադրությամբ Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունների շրջանակում, մասնավորապես, Հաագայի խորհրդածոդովի, ինչպես նաև Ընդհանուր հարցերի եւ քաղաքականության խորհրդի եւ հատուկ հանձնաժողովների նիստերին մասնակցող պատվիրակությունների գործուղման ծախսերի (հոդվ.հոդվ. 9 եւ 11) վճարման մասով, սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ «Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 24-րդ հոդվածի 4-րդ մասի երրորդ պարբերության համաձայն՝ գործուղումների, միջազգային կազմակերպությունների պատվիրակությունների ընդունելության, բնակարանների եւ այլ գույքի վարձակալության ծախսերը չեն համարվում որպես ֆինանսական պարտավորություններ:

6. Սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդածոդովը՝ հանդիսանալով որպես մշտական գործող միջկառավարական կազմակերպություն, կարելուք է ապահովում միջազգային հանրային իրավունքի կողմնակցման ու միասնական կիրառման գործում եւ նպաստում միջազգային մասնավոր իրավունքի ընդհանուր նորմերի զարգացմանն ու իրականացմանը, մասնավոր իրավունքի տարբեր համակարգերի միջեւ հարաբերությունների համակարգմանը:

Հայաստանի Հանրապետությունը՝ դեռեւս չանդամակցելով Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդածոդովի այս կազմակերպությանը եւ միաժամանակ օգտվելով վերջինիս կողմից ընդունված կոնվենցիաներին ինքնուրույն միանալու իրավասությունից, վերջին տարիների ընթացքում միացել է այս կազմակերպության մի շարք կոնվենցիաների, այդ թվում՝ Քաղաքացիական դատավարության մասին (Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 1997 թվականի հունվարի 29-ից), Կտակային հանձնարարությունների ձեռնարկի վերաբերող իրավունքների հակասությունների (Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 2007 թվականի հունիսի 1-ից), Երեխաների պաշտպանության եւ օտարերկրյա

որդեգրման բնագավառում համագործակցության մասին (Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 2007 թվականի հունիսի 1-ից), Երեխայի միջազգային առեւանգման քաղաքացիական մոտեցումների մասին (Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 2007 թվականի հունիսի 1-ից), Օտարերկրյա պաշտոնական փաստաթղթերի օրինականացման պահանջը չեղյալ հայտարարելու մասին (Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 1994 թվականի օգոստոսի 14-ից) եւ այլն:

Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդաժողովի կանոնադրությանը միանալը, հետեւաբար, այդ կազմակերպությանը Հայաստանի Հանրապետության անդամակցությունը հնարավորություն կապահովի մասնակցել այդ կազմակերպության եւ նրա մարմինների գործունեությանը, միջազգային մասնավոր իրավունքի բնագավառում կազմակերպության մյուս անդամ պետությունների հետ համագործակցությանը, ինչպես նաեւ միջազգային մասնավոր իրավունքի այլ ակտերին ներպետական օրենսդրության համապատասխանեցմանը:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց** .

1. 1951 թվականի հոկտեմբերի 31-ին ընդունված՝ Միջազգային մասնավոր իրավունքի մասին Հաագայի խորհրդաժողովի կանոնադրության մեջ ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Գ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

16 սեպտեմբերի 2014 թվականի
ՄԴՈ-1164